

zaaknummer 2012 T931(2)

Datum beslissing 17 juli 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.A. Viellevoeye-Geers, advocaat te Nijmegen

tegen:

wijlen pater [naam],
geboren op [datum], overleden in [jaartal],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Heilige Geest.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 19 februari 2013.

Op 7 maart 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [naam], namens de Congregatie van de Heilige Geest te [plaats].

Op 26 juni 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Viellevoeye-Geers voornoemd. Namens de Congregatie is verschenen pater [naam], lid van het bestuur van de [Congregatie].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1 Klager stelt dat hij van 1957 tot en met 1960 door aangeklaagde seksueel is misbruikt op het klein seminarie van de [Congregatie] in [plaats], waar klager van 1957 tot 1964 verbleef.

Het misbruik vond plaats op de ziekenzaal, waar aangeklaagde werkzaam was als ziekenbroeder. Klager lag regelmatig op de ziekenzaal, omdat hij bronchitis had, last van zijn tanden, eczeem aan zijn handen en ooglidontstekingen. Aangeklaagde kwam hem dan "verwennen". Volgens klager was aangeklaagde altijd erg aardig voor klager en kreeg hij ook cadeautjes van aangeklaagde, zoals een vierkleurenballpoint. Op de ziekenzaal begon aangeklaagde eerst altijd klager te aaien, maar al snel betastte aangeklaagde klager over zijn hele lichaam, maar vooral aan zijn geslachtsdelen. Hij bracht zijn handen daarbij in klagers

onderbroek. Ook zoende hij klager op de lippen. Ter zitting heeft klager desgevraagd verklaard dat dit waarschijnlijk geen tongzoenen was. Aangeklaagde ging met deze handelingen net zo lang door totdat klager een orgasme kreeg.

Wanneer klager een gewoon griepje had, bleef hij op de chambrette, waar hij ook door aangeklaagde werd “verzorgd” en betast, echter niet zodanig dat deze betastingen tot een orgasme leidden. Klager behoefde aangeklaagde nooit te betasten. Volgens klager vond het misbruik ongeveer eens per maand plaats gedurende de eerste drie jaar dat klager op het seminarie zat.

2.2 Klager heeft in de tijd dat hij op het seminarie zat met niemand hierover gesproken. Ter zitting heeft klager verklaard dat het gevoel over die tijd heel dubbel is. Klager heeft ook een gevoel van schaamte, dat hij dit allemaal heeft laten gebeuren en dat hij het ook nog wel lekker vond. Seks was in die tijd taboe, maar je had er wel behoefte aan, aldus klager. Klager vond ook alle aandacht prettig, nu er thuis weinig tijd voor hem was, omdat de ouders van klager druk bezig waren in een klein hotel onder [plaats].

Halverwege de jaren zestig heeft klager alles aan zijn echtgenote verteld, nog vóór hun huwelijk. Daarna heeft klager alles weggestopt en heeft hij er nooit meer over willen praten. Klager was bang dat er een beerput open zou gaan. Klager is ook door twee ander broeders misbruikt, tegen wie hij afzonderlijke klachten heeft ingediend.

Klager heeft op negenendertig jarige leeftijd een hartinfarct gehad en heeft in 2010 een hartoperatie ondergaan. Naar het oordeel van klager zijn de hartklachten stress gerelateerd. Gedurende zijn gehele leven heeft klager last gehad van depressies, waarvoor hij de laatste jaren medicatie krijgt. Klager heeft eenmaal een gesprek met een psycholoog gevoerd, maar daarna besloten dat het beter was te zwijgen.

De echtgenote van klager heeft ter zitting verklaard, dat de schaamte bij klager groot was, toen hij haar lang geleden het gebeurde vertelde. Daarbij was klager gedurende hun relatie vaak nerveus en gespannen en durfde zij, zeker na het eerste hartinfarct, met hem geen woorden meer te hebben. De herinnering bij klager was er altijd, aldus de echtgenote.

2.3 Door middel van de klachtenprocedure wil klager erkenning van en verontschuldigen voor het leed dat hem is aangedaan. Klager hoopt dat hij na afloop van deze procedure rust zal vinden.

2.4 Klager heeft getracht steunbewijs te vergaren, maar tot nu toe is er geen steunbewijs voor handen.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

3.1 Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

3.2 De Provinciale Overste [naam] heeft in zijn schriftelijke reactie gesteld dat onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

3.3 De huidige Provinciale Overste [naam] heeft ter zitting eveneens verklaard dat bij de Congregatie over aangeklaagde niets bekend is, dat op seksueel misbruik zou kunnen duiden en dat hij aangeklaagde ook als een aardige man zou omschrijven. De Provinciale Overste echter hecht grote waarde aan de betrouwbaarheid van het verhaal van klager en vraagt zich af, hoe zulke gebeurtenissen hebben kunnen plaatsvinden, zonder dat iemand van de

Congregatie dat wist, terwijl de studenten wel op de kleinste dingen werden betrappt. De Provinciale Overste spreekt daarvoor zijn verontschuldigen uit.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3 Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Kort gezegd moet de verklaring van een klager dus worden gesteund door ander bewijs op grond waarvan het aannemelijk wordt dat een aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

4.4 De verklaring van klager is op de Klachtencommissie zeer overtuigend overgekomen. Echter, in de thans voorliggende zaak zijn geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen, die de verklaring van klager ondersteunen.

4.5 Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat geadviseerd zal worden de klacht niet gegrond te verklaren. Daarmee wil bepaald niet gezegd zijn, dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn. Mocht er in de toekomst steunbewijs voorhanden zijn, dan voorziet de Procedure in de mogelijkheid herziening van dit advies te verzoeken. Het is bovendien gebruikelijk dat, wanneer een andere klacht wordt ingediend tegen dezelfde aangeklaagde, de Klachtencommissie contact opneemt met de juridisch adviseur van klager in deze procedure.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciale Overste van de Congregatie van de Heilige Geest de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 17 juli 2013 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven pr. en drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door mr. I.C.T.M. Jongens-Manders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.